

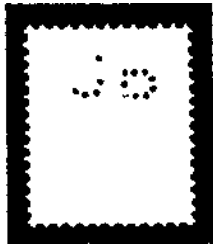
Twee verschillende POKO perforaties CB

(Ir. Ruud J. Hammink; uit: *Perfinpost* nr. 32, feb. 1995)

In zijn artikel over de POKO variant VD/B (1) maakt J. v.d. Hoorn melding van , het "vreemde" slijtagegedrag bij de perforatie CB.

Een en ander was aanleiding de perforatie CB nog eens goed te bekijken. Hierbij valt inderdaad vooral het slijtagegedrag van de pennen op. Dit slijtagegedrag is als volgt te omschrijven.

- alle voorlopers hebben zeer onregelmatige uitgeponste gaatjes, waarbij bovendien eind 1925 een aantal pennen afbreken c.q. nauwelijks uitponsen (zie afbeelding 1)
- de meeste roltandingzegels hebben min of meer scherp uitgeponste gaatjes.

afbeelding 1: Een "onvolkomen" perforatie CB uit 1925.

Bovengenoemde verschillen duiden op twee verschillende perforators. Bij een nauwgezette vergelijking blijkt dat er inderdaad twee verschillende CB's zijn. De twee CB's zijn in afbeelding 2 weergegeven. Hierbij is afgezien van de "klassieke" methode om de verschillen tussen de perforaties aan te geven. De reden hiervan is dat de verschillen minimaal zijn en alleen, en zelfs dan met moeite, zichtbaar bij een vergroting van 10x en dan wel met de methode zoals beschreven in de perfinpost (2). Meer kenmerkend voor de verschillende perforaties is het bovengenoemde slijtagegedrag.

CB 1

CB 2

afbeelding 2: De twee verschillende POKO perforaties CB

Waarschijnlijk is er sprake van een vervanging van de firmaperforatie-eenheid. Een en ander kan blijken uit brieven van dezelfde gebruiker waarbij de perforaties de kenmerken hebben zoals bovenstaand omschreven. De vervanging heeft plaatsgevonden in 1925/26. De vroegst mij bekende datum van CB2 is 8-7-1926.

Oproep

- Wie heeft een brief met CB1 en/of CB2 zodat inderdaad aangetoond kan worden dat er sprake is van een gebruiker maar twee perforators.
- Wie heeft leesbare data uit 1925/26, waardoor nagegaan kan worden wanneer de perforator is vervangen en hoe lang de machine buiten gebruik is geweest voor de vervanging van de perforator. Meldingen worden zeer op prijs gesteld en zullen uiteraard weer worden gepubliceerd in de perfinpost.

Noten:

(1) POKO variant VD/B, Jac M. v.d. Hoorn, *Perfinpost* nr. 19.

(2) Een methode voor het vaststellen van verschillen in perforaties. Ir. Ruud J. Hammink, *Perfinpost* nr. 21.

Ir. Ruud J. Hammink. Waalre